

La Rebellie.

Dat is geen woord toch?! Soms is het echt fijn om een tikkie eigengereid te zijn. Daarom **La** Rebellie, omdat het kan en mag. Misschien is Rebellie wel de ware bron van Enlightenment voor een Salon?

Wat is echte rebellie? Het antwoord: de moed om vanuit je echte unieke wezen te leven. Om in beroering te zijn en niet gedachtenloos de massa te volgen. Om kritisch het NU te overwegen. Rebellie kan tot verandering leiden, nadat iemand eerst wezenlijk zelf getransformeerd is. Dat creëert geluk. Mensen komen meer tot leven, zijn een genot om te zien & mee te maken. Ze worden een eigen innerlijke recept en dansen op zichzelf met het leven.

Rebellie is nodig!

Rebellie doet leven, het is nodig, voor iedereen. Tegendraads effectief. Het slaafs volgen van welke autoriteit werkt anti-individueel, schakelt het brein uit. Rebellie raakt het instinct, de ware aard, het wezenlijke. *'Zelf nadenken & zelf je koers bepalen'*, dat was het devies van Socrates. Dat gaan we dan ook doen! De Rotterdamse Salon verkent het thema Rebelsheid in alle facetten!

Hoe start Rebellie? Met verzet van mensen tegen wat zij beschouwen als een misstand. Het raakt iets oers! Het begint altijd met een unheimisch gevoel dat vaak al lang leeft bij mensen: een gevoel van *'dit pikken wij niet'*. Uitwassen als bezetting, uitbuiting en onderdrukking doen uiteindelijk de vlam in de pan slaan, meestal door een merkwaardig incident, voedselgebrek of de protestactie van een individu. Zie de zwarte jonge vrouw Rosa Parks die in 1955 in Alabama weigerde haar plaats af te staan aan een witte passagier in de bus. Of de jongen van de iconisch geworden foto, die in zijn eentje de tanks tegenhield tijdens de studentenopstand op het Chinese Tiananmen Plein in 1989. Of de tragedie in Sharpeville waar de Zuid-Afrikaanse politie in 1960 op twintigduizend tegen de Apartheid demonsterende demonstranten schoot met 69 doden en honderden gewonden als resultaat. Het wrede optreden tegen rebellie stimuleert juist het verzet.

Destructieve rebellie

Rebellie kan ook negatieve gevolgen hebben. Ze kan leiden tot wetteloosheid en geweld en politieke avonturiers vrij spel geven, met als resultaat tirannie. Machtigen sluiten zich juridisch of financieel of politiek aaneen tot onneembare bastions. Dat is het wat we willen onderzoeken bij de Rotterdamse Salon: waar ligt het kantelpunt?! Wanneer verandert rebellie van een positieve kracht in een negatief fenomeen? We denken dat rebellen altijd idealisten zijn, maar is dat ook zo? Biedt rebellie ook niet kansen aan narcisten, die onder het mom van rebellie lak hebben aan alles en iedereen? Die geen boodschap hebben aan hun omgeving, fatsoen en moraal?

Kijk bijvoorbeeld naar de LPF, PVV en FVD, hapklare voorbeelden van hoe Hollandse rebelsheid aantrekt, waarna de rebel de geclaimde rebelse principes corrupteert. De 1984-Pig ideologie brandt dan los: *'All animals are equal, but some animals are more equal than others'*. Zo wordt het volk/de massa opnieuw afhankelijk van een nieuwe leider/dictator.

Rebellie als ideaal

In essentie symboliseert rebellie een modern (Westers?) ideaal. De Franse Revolutie van 1789 zette wereldwijd een modern 'format' neer, dat navolging wekte. Een blauwdruk voor een politieke revolutie, die zou leiden tot meer vrijheid en democratie, dat ook weer inspirerend was voor latere revolutionairen. Daaraan voegde Marx in de 19e eeuw nog het ideaal van de sociale of *'proletarische revolutie'* aan toe: de opstand van het volk tegen de bourgeoisie, die voor meer gelijkheid zou moeten zorgen. Ná WOII kwam er nog een 20^e eeuwse ideaal bij: dat van de culturele opstand, het verzet van de jeugd tegen autoriteit, *'burgerlijke'* fatsoensnormen en de maatschappelijke dwang om te presteren en consumeren. Studenten en 'hippies' zetten vervolgens in de jaren '60 een model neer van *'vreedzame opstand'*, geïnspireerd door de Indiër Mahatma Gandhi, die zich geweldloos verzette tegen de Britse overheersing in zijn land. Dat meer passieve verzet kreeg veel navolging, met demonstraties, bezettingen, 'sit-ins', etc.

Fascinatie en romantisering

Rebellie appelleert aan een herkenbaar gevoel, dat vaak op het verleden wordt geprojecteerd. Veel naties hangen hun ontstaansgeschiedenis graag op aan heroïsche opstanden uit het verleden. Zoals de Nederlandse Opstand tegen de Spanjaarden. Of de Franse Revolutie. Of mei 1968, toen Parijs en Frankrijk tijdelijk op hun kop stonden door een massaal protest van studenten en arbeiders! Wij, brave Hollandse burgers, willen graag in rebellie en revolutie geloven als we zelf maar niet in opstand hoeven te komen. We leven enorm mee met opstandelingen en revolutionairen elders in de wereld – denk aan de Praagse Lente in 1968 of de Arabische Lente in 2010 – maar zelf de straat op gaan is andere koek. We idealiseren en romantiseren rebellen, maar zoeken het zelf in polderen. Dat is geen verwijt, integendeel, want het sluiten van compromissen is in elke niet-dictatoriaal geregeerde samenleving noodzakelijk om niet aan onderlinge strijd ten onder te gaan. Het is een vorm van beschaving.

Toch hebben we om vooruit te komen ook rebellen nodig, die ingesleten opvattingen en gewoonten overboord gooien. Dat geldt op alle terreinen. Zonder rebellen leefden we nu nog onder de knoet van absolute heersers en geloofden we nog steeds dat de zon om de aarde draait. En altijd komen er weer nieuwe rebellen, zoals de 15-jarige klimaatactiviste Greta Thunberg, die ons bewust maakt van de nijpende noodzaak om onze manier van leven te veranderen.

De Rotterdamse Salon verkent de nieuwe rebelsheid. Wat zijn de thema's die de status quo bevragen? Kan rebellie ludiek zijn? Zonder geschreeuw, slogans, stupide tweets of oppervlakkig amusement? Waar zitten de roots van lokale Rotterdamse rebellie? Wat zet saaie en vastgeroeste principes overboord? We gaan met muziek, lezingen en films de diepte in!

1. Huiskamer concert van [Blind Vertrouwen](#) met Rebelse liedjes

Wij zijn en hebben Blind Vertrouwen. Blind Vertrouwen is een nieuw, akoestisch, Rotterdams, Nederlandstalig trio met Ierse invloeden. Muzikaal is het zeer divers: denk aan blues, reggae, chansons, pop en (Keltische) ballades. Ook tekstueel is de verscheidenheid groot. De Nederlandse dichter Lucebert sprak ooit van 'de ruimte van het volledig leven'. Blind Vertrouwen sluit zich daarbij aan.

Een greep uit de onderwerpen, die grappig kunnen zijn en bloedserieus en soms allebei: het wonder dat je leeft (in het licht van alle denkbare ziektes), een dag uit het leven van de hard boiled detective Philip Marlowe, een moord in het Kralingse Bos, de gekte van families, de (onuitgesproken) liefde, een wanhopig drinklied, een blues over de ouderdom, een loflied op de Wadden.

Blind Vertrouwen is bedoeld voor mensen met een luisterend oor en een kloppend hart.

Songteksten: Het is een wonder dat je leeft, On the road again, De parachutist, Nooit meer blasé, Een dag uit het leven van Philip Marlowe. Malen met die benen, Levensgroot, Het Kralingse Bos, Ales voor mijn Jim, Geef me-n-'t, Families zijn gek, Leve de Wadden.

Theo van Duijl en Jos Bloemkolk en Barry Plunket.

2. Turkije aan de Maas / [Froukje Santing](#) / Openingsdebat.

Achtergrond en noodzaak van het interactieve debat:

We zien aan de hand de huidige ontwikkelingen in Turkije en de stembusuitslag in maart 2018 dat de politieke polarisatie groot is in Rotterdam. Ontwikkelingen in Turks Nederlandse gemeenschappen lijken dat alleen maar verder aangescherpt te hebben. Ook Aboutaleb heeft daar geen vat op. Hij is nu zelfs onderdeel te zijn geworden van die polarisatie. Dat is geen gezonde situatie voor de stad én voor de Turks-Nederlandse gemeenschappen zelf. Uitgangspunt moet ook zijn: wat verbindt ons. Hoe kunnen we met elkaar verder in deze stad. Hoe houden we het leefbaar hier.

1. Waarom Turkse Nederlanders aan de Maas zich niet vertegenwoordigd voelen door bestaande politieke partijen (en NIDA niet met DENK wil samenwerking richting gemeenteraadsverkiezingen)
2. Waarom er geen intellectuele voormannen en voorvrouwen opstaan in de Turks Nederlandse gemeenschappen aan de Maas om verder te kijken dan de wind van gekrenktheid en miskenning die DENK door de stad stuwt. Die die negatieve stroming ombuigen in zelfreflectie en een concept van wederkerigheid. Wat betekent individuele vrijheid, mensenrechten, burgerschap. Met als uitgangspunt: Nederland is ons land/Rotterdam is onze stad.

De sessie bestaat uit 2 soorten deelnemers bestaan:

1. Enkele mensen die het onderwerp steeds scherp stellen. Journalisten van Rotterdamse media en bv NRC en Volkskrant. Enkele van hen (zeg 3) geven in een inleidend statement van 3/4 minuten een scherpe analyse en als groep slepen ze de discussie gedurende de middag/avond zo verder.
2. Turkse Nederlanders die mee willen denken over waarom er maar niet verder wordt gekeken in de Turks-Nederlandse gemeenschappen. En waarom dat wel zou moeten. Dat dat in hun eigen belang is op de middellange en korte termijn. Enkele van hen geven ook een aftrap op dezelfde manier als de media-mensen.

[Froukje Santing](#) treedt op als debatleider / als de verbindende schakel tussen 2 groepen met verschillende rollen. De 2 groepen zijn nodig, Antidote, daarom dus, om het debat zowel steeds scherp te houden, als naar nieuwe inzichten te bewegen.

Op de netwerkljst staan:

- Cemile Sezer <http://www.sezer.nl/1/5/geschiedenis/>
- Alil Karaarslan (onderwijzer) <http://burgerschapmbo.nl/schijnwerpers/halil-karaaslan/> r geschikt voor zouden kunnen zijn.

En in samenspraak met hen vinden we mensen die in staat zijn boven hun Turks-zijn uit te stijgen en die een relevante rol in het Rotterdamse zouden kunnen spelen.

3. **Dandyisme / [Carien Kanters](#) neemt u visueel modieus mee van de 18e eeuw tot nu (dit wordt speciaal voor de Salon ontwikkeld!)**

DANDY , een lezing over expressieve mannen en mode. Een Dandy is een rebel, maar wel een met zéér goede smaak en gevoel voor ironie. Hij zet zich door zijn kleding en humor af tegen de massa en middelmatigheid. Een Dandy hoort geén snob te zijn, maar is wel altijd eigenzinnig en stijlvol gekleed, en hoewel het woord Dandy in de 19de eeuw ontstond waren mannen van dat type er ook al eerder en bestaan ze nog steeds, gelukkig ! Want van types als Beau Brummel, Oscar Wilde, David Bowie en afrikaanse Sapeurs worden we heel vrolijk. Waren er maar meer!

4. **Rotterdams Verzet in de jaren zestig / zeventig in Noord door [Ben Maandag](#).**

Het Koopmanshuis staat symbool voor allerlei plannen van de Stadsvernieuwing. Mede dankzij allerlei protesten van buurtbewoners uit Noord heeft het Koopmanshuis de sloopplannen overleefd. De Stadsvernieuwing markeert een ongekeerde periode in de Rotterdamse geschiedenis. Vanaf 1974 kocht de gemeente onder de bezielende leiding van stadsvernieuwingswethouder Jan van der Ploeg verwaarloosde huizen op. In enkele tientallen jaren werden zo'n 70.000 woningen gerenoveerd of vervangen door kleinschalige nieuwbouw. Het "bouwen voor de buurt" vierde hoogtij. De aandacht die deze wijken rond het centrum in de jaren zeventig kregen, had vooral te maken met de barre woonomstandigheden. Anno nu zijn de stadsvernieuwingswijken geliefde woonwijken die meer en meer onderdeel worden van het "hippe" Rotterdam. Ben Maandag schreef het inspirerende boek Stadsvernieuwing in Rotterdam over de ontwikkelingen in vijf stadsvernieuwingswijken tussen 1970 en 1990. Maar hij kijkt niet alleen terug: ook is er aandacht voor de betekenis die de stadsvernieuwing van toen heeft voor het tegenwoordige Rotterdam en voor de vraag hoe de toenmalige aanpak ook waardevol kan zijn voor transitie in de stad van nu.

5. **Het Franse gedachtegoed onder de loupe over de mens in vrijheid / [Marc Smeets](#)**
Rebellie, opstand tegen de wettelijke overheid, het gezag, een autoriteit, een term die onlosmakelijk is verbonden met de literatuur. Wat zou de literatuur zijn zonder schrijvers die hun kont tegen de krib gooien? Die tegen de heersende opvattingen ingaan? Die daarmee hun carrière of zelfs hun leven op het spel zetten? Niet voor niets kreeg de verlichtingsfilosoof Denis Diderot drie maanden cel aan zijn broek, omdat hij in zijn *Lettres sur les aveugles* uit 1749 het volgende had geschreven: 'Het is heel belangrijk om dollekerf niet aan te zien voor peterselie, maar het is totaal onbelangrijk of iemand in God gelooft of niet.' De dichter Charles Baudelaire wilde met zijn bundel *Les Fleurs du Mal* (1857) de klassieke dichtkunst nieuw leven inblazen, maar werd door het gerecht getraakteerd op een boete en een verplichting om de meest obscene gedichten uit zijn werk te verwijderen. En wat zou de Dreyfus-affaire zijn geweest zonder de aanklacht van de naturalistische schrijver Émile Zola, die in zijn artikel "J'accuse...!" (1898) een fervent pleidooi hield voor de onschuld van de van oorsprong

joodse legerkapitein Alfred Dreyfus en de Franse president Félix Faure aanmaande om het proces te heropenen? Zola zou zijn actie trouwens een aantal jaren later met de dood bekopen...

Marc Smeets zoomt in op een aantal achttiende en negentiende-eeuwse Franse schrijvers die het niet zo nauw namen met wat de autoriteiten vonden of voorschreven. Zij hebben elk op hun eigen manier de kunst en soms ook de politiek een nieuwe richting ingestuurd. Rebelse boeken door rebelse auteurs, heerlijk toch?

6. Spoken Word & Dans & Muziek.....Rumoer in de Salon! / Een Muziek -Dans-Poezie programma van het [Meriam de Korte Ensemble](#).

Het Ensemble speelt muziek voor u van bijzondere componisten uit o.a. Brazilië, Denemarken, Duitsland en Estland Arvo Pärt, J.S. Bach, I. Strawinsky, L.Kayser en Tansman. Een Scandinavische sfeer wordt voortgezet met o.a. gedichten, geïnspireerd op de schilderijen van Edvard Munch en geschreven door beeldend kunstenaar Jan Kerkhof. Zoals Rumoer in de Salon, De meisjesfjord, De Kamer en Gemene Klok. Hierop wordt geïmproviseerd door de musici en danser. Het Ensemble speelt in grote en kleine bezettingen binnen concertzalen maar ook monumenten en bijzonder erfgoed. Eerder mochten wij optreden in Radio Kootwijk en verschillende voormalige koetshuizen, het Stoomgemaal te Lemmer en fabrieksgebouwen. De architectuur en de acoustiek van de ruimte is daarin medespeler. Ook binnen de mooie locatie in de Rotterdamse salon zal de danser en uitvoerenden het gebouw een ander gezicht geven waarin zij vanuit verschillende hoeken en nissen het publiek meeneemt. Kortom een nieuw, modern, muzikaal- theatraal concert. Geschikt voor jong, jongeren en ouderen.

Rimke is een enthousiaste en gemotiveerde danser/docente, herkenbaar aan haar passie, voor dans, maar ook voor haar leerlingen. Rimke heeft veel gewerkt binnen verschillende podia en geeft graag les. Zij gelooft in de positieve invloed van dans op de leerprestaties van kinderen. Basisscholen kunnen bij haar terecht voor voorstellingen, workshops of een geïntegreerde leerlijn dans. Met een opleiding tot Intern Cultuur Coördinator specialiseren zij zich verder in dit vakgebied.

Meriam de Korte: Alt-mezzo/Tekst. Zij studeerde in Utrecht Theater aan de HKU en Klassieke zang in Amsterdam. Na haar eindexamen legde zij zich toe op modern muziektheater. Eerder werkte zij samen met opera-componisten G. Trujillo en M. Sporck. Opera's die goede recensies mochten ontvangen in oa het AD, Trouw, De Volkskrant NOVA televisie en de Gelderlander. Zij voert regelmatig in binnen en buitenland met haar ensemble projecten uit in met name Duitsland. Met de beeldend kunstenaar en schrijver Jan Kerkhof ontwikkelt zij nieuwe muziekprojecten.

Voorlopige bezetting:

Uitvoerenden:

Saxofoon/ [Inge Mulder](#). Klassiek accordeon / [Gertie Bruin](#). Dans / [Elise Ostern](#) en [Nikki Rasing](#). Cello / [Nina Hitz](#). Alt- verteller / [Meriam de Korte](#).

Naast werken van J.S. Bach ! Arvo Part en de zuid Koreaan Isang Yung en de Deen Leif Kayser improviseren zij op de gedichten geschreven door beeldend kunstenaar Jan Kerkhof. Een voorstelling voor jong en ouder.

7. **Rebelse Vrouwen / [Karin Haanappel](#) over Niki de Saint Phalle.**

Niki de Saint Phalle als rolmodel voor de rebelse vrouw! Geboren in een katholiek bankiersgezin als dochter van een Franse vader en een Amerikaanse moeder. Met 3 jaar verhuist het gezin naar New York. Daar bracht ze haar jeugd door. Niet zo'n leuke jeugd want op haar elfde jaar raakt ze getraumatiseerd als gevolg van seksueel misbruik door haar vader. Later verwerkte ze deze ervaring in haar surrealistische film *Daddy* en andere kunstwerken.

Ze werd door haar ouders in een klooster ondergebracht. Na het verlaten van het klooster werd ze model en trouwde op haar negentiende met de Amerikaanse schrijver Harry Mathews. Ze kregen twee kinderen. Later verliet ze het gezin. Een stap voor een moeder!

In 1951 kwam ze terug naar Parijs en in 1952 begon ze te schilderen. Als kunstenaar was ze autodidact. In 1955 begon haar samenwerking met de Zwitserse nieuw-realistische kunstenaar Jean Tinguely, met wie ze in 1971 trouwde.

Vanaf 1956 creëerde ze haar eerste reliëfs in gips en andere materialen. Aanvankelijk exposeerde ze met veel agressief, 'mannelijk' aandoende collages van gevonden voorwerpen als geweren en pistolen. Geïnspireerd door het feminisme maakt ze assemblages waarin vrouwenrollen worden ontleed. In 1960 werd ze lid van de groep nieuw-realisten.

In het begin van de jaren zestig maakte ze naam als action painter met haar schiethappenings, waarbij ze met verf vulde, op houten panelen bevestigde objecten lek schoot met een jachtgeweer. In het midden van de jaren zestig presenteerde ze haar versie van de oervrouw, de 'Nana's'. Haar Nana-figures zijn expressieve in felle kleuren beschilderde manshoge vrouwenbeelden in polyester zijn wereldberoemd en veroorzaakten ophef in de moderne kunstwereld.

In 1966 maakte ze in Stockholm een 27 meter lange liggende Nana, te betreden via de vagina. Ja, rebels avant la lettre! Ze stierf op 71 jarige leeftijd, een longziekte ten gevolge van het vele gieten in polyester en plastic en daarmee het voortdurend inademen van giftige dampen.

8. **Filmcyclus met [Jos van der Burg](#).**

Rebellen doen het goed in films. Begrijpelijk want we houden van mensen die niet in de pas lopen. Die hun eigen pad uitstippelen. Die een authentiek – vaak misbruikt woord – leven leiden. Die niet bang zijn om het tegen het 'systeem', wat dat ook moge zijn, op te nemen. Rebellen zijn geen meelopers, maar originele denkers en doeners. Rebellen heb je in soorten en maten. Logisch, want rebellen onderscheiden zich door hun individualiteit. De serie *Rebellie!* toont met vier films totaal verschillende rebellen.

Rebel without a cause (Nicholas Ray, 1955)

Iconische film over de rebellie en opstandigheid van een gefrustreerde tiener in de jaren vijftig – geweldige rol van James Dean – die thuis bij zijn ouders tegen muren loopt. Drie Oscarnominaties.

Selma (Ava du Vernay, 2014)

Aangrijpende film over Martin Luther King, en vele anderen, die in 1965 ondanks een verbod van Selma naar Montgomery lopen om burgerrechten af te dwingen. Oscarnominatie beste film.

Satudarah - One Blood (Joost van der Valk, 2015)

Satudarah, de motorclub die veelvuldig in het nieuws was wegens vermeende criminele activiteiten, is een geheime wereld vol rituelen en codes. 'Ouderwetse' idealen zoals viriliteit, broederschap, trouw, moed en spiritualiteit staan er hoog in het vaandel. Regisseur Joost van der Valk kreeg exclusieve toegang bij Satudarah. Hij observeerde deze subcultuur van binnenuit, zoals hij dat eerder deed in *Crips: Strapped 'n Strong* (2009) en *Haagse Sjonnie* (2006). De film laat zien hoe de nieuwe generatie leiders - Angelo, Olla, Mima en Bota - Satudarah binnen enkele jaren ombouwen van een

onbekend Nederlandse clubje tot een internationaal conglomeraat. Deze ontwikkeling gaat niet zonder problemen. Satudarah - One Blood toont hoe vooral de uitbreiding in Duitsland gepaard gaat met oorlog, verraad en een uiteindelijk verbod van de club bij de oosterburen.

Rafiki – Wanuri Kahiu (2018)

Rafiki van de filmmaker Wanuri Kahiu heeft voor nogal wat commotie gezorgd in Kenia. De film zou lesbische liefde promoten, een strafbaar feit in Kenia. Geen heftige film, integendeel: de film is juist lief en vertederend. Soms bezorgen films je een woedeaanval. In het geval van Rafiki niet de film zelf, maar om wat er in Kenia mee gebeurt. Verbijsterend hoe de Keniase filmcensuur en politici deze tedere eersteverliefdheidfilm besmeuren. De reden? Hij gaat niet over een jongen en een meisje maar over twee meisjes. In Kenia is dat reden de film te verbieden en filmmaker Wanuri Kahiu met vervolging te bedreigen. De onzinnige beschuldiging luidt dat Rafiki lesbische liefde promoot, in Kenia een strafbaar feit, want liefde tussen gelijke seksen is er een misdrijf. Tussen 2013 en 2017 zijn in het land 534 mensen op grond van deze uit 1976 stammende wet opgepakt. Kahiu opereert in deze homovijandige sfeer en laat zich niet intimideren. In plaats daarvan spande ze een rechtszaak aan bij het Keniase Hooggerechtshof tegen het filmverbod op grond van strijdigheid met de vrijheid van meningsuiting. De curieuze uitspraak van het Hof luidde dat Rafiki zeven dagen vertoond mocht worden. Niet dat de rechters het verbod in strijd achtten met de vrijheid van meningsuiting, maar de Keniase samenleving was volgens hen niet zo zwak 'dat zijn morele fundament door het zien van zo'n film door elkaar geschud zou worden'. Dat is nog eens principiële steun!

Einde La Rebellie!

23 Oktober 2019 / Anja Berkelaar / Rotterdamse Salon

Thans is het 19 maart 2020.....en Corona is de Rebelste!